

**Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1666 (2004)¹ számú ajánlása
a gyermekekkel szemben alkalmazott testi fenyítés Európa-szerte történő megtiltásáról**

1. A Parlamenti Közgyűlés felhívja a tagállamok figyelmét arra, hogy a Társadalmi Jogok Európai Bizottsága szerint, az Európai Szociális Kartának és a Módosított Európai Szociális Kartának megfelelően, a tagállamoknak meg kell tiltaniuk a gyermekek testi fenyítésének minden formáját, illetőleg a gyermekek elleni megalázó büntetés és bánásmód minden lehetséges módját. Ezen kívánalmaknak öt tagállam nem tett eleget, mert nem tiltották meg hatékonyan a testi fenyítést. Ugyanezen okból nyújtottak be kérelmet csoportos panaszeljárást kezdeményezve másik öt tagállam ellen.
2. A Közgyűlés arra is rámutat, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága folyamatos ítélezési gyakorlatában kimondta, hogy a testi fenyítés sérti az Emberi Jogok Európai Egyezménye által garantált gyermeki jogokat. Ezek az ítéletek elsősorban a fiatalok büntetőintézményeiben, majd az iskolákban, köztük a magániskolákban alkalmazott, majd legutóbb a családon belüli testi fenyítésekre vonatkoznak. Mindazonáltal mind az 1998-ig működött Európai Emberi Jogi Bizottság, mind a Bíróság hangsúlyozta, hogy a testi fenyítés megtiltása nem sérti a családi élet, illetve a magánszféra sérthetlenségéhez való jogot, illetőleg a vallásszabadságot.
3. A Közgyűlés megjegyzi, hogy minden tagállam ratifikálta az ENSZ Gyermekjogok Egyezményét, amelynek értelmében kötelesek megvédeni a gyermekeket a felnőttek által elkövetett fizikai és mentális erőszak minden formájától. A Gyermekjogi Bizottság, mely az egyezmény betartását ellenőrzi, következetesen úgy értelmezi ez utóbbit, hogy a tagállamok nem csak kötelesek megtiltani a gyermekek testi fenyítését, hanem tájékoztatniuk és formálniuk is kell a közvéleményt e körben.
4. Üdvözli a Közgyűlés azt az új, globális kezdeményezést, amely véget kíván vetni a gyermekek testi fenyítésének, és ezért annak megvalósítása érdekében maga is segítséget szándékozik nyújtani az Unicef, az Unesco, az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa, az Európa Tanács Emberi Jogi Biztosa, a Gyermekjogi Ombudsmanok Európai Hálózata (ENOC) és számos nemzeti, valamint nemzetközi emberi jogi intézmény és európai civil szervezet mellett.
5. A Közgyűlés úgy véli, hogy a gyermekek bármilyen testi fenyítése sérti az emberi méltósághoz és a testi épséghez fűződő alapvető jogait. Az a körülmény, hogy az ilyen testi fenyítés jelenleg is törvényes egyes tagállamokban, sérti a gyermekeknek azt az egyenlő és alapvető jogát, hogy a felnőttekkel azonos jogi védelemben részesüljenek. Az európai társadalmakban tilos az emberi lények bántalmazása, a gyermekek pedig emberi lények. A testi fenyítés társadalmi és jogi elfogadottságának véget kell vetni.
6. A Közgyűlés fontosnak tartja megjegyezni, hogy ezideig a 45 tagállam közül csak kevesek tiltották meg hivatalosan a testi fenyítést a családi életre, és minden más helyzetre is kiterjedően. Míg valamennyien megtiltották a testi fenyítés iskolai - beleértve a magániskolákat és más nevelési intézményeket is - alkalmazását, a tiltás nem terjed ki szükségszerűen a bentlakásos és egyéb gyermekgondozó intézményekre. A tilalmat pedig sem általánosan, sem rendszerszerűen nem tartják tiszteletben.
7. Ezért a Közgyűlés felhívja az Európa Tanács Miniszteri Bizottságát, hogy kezdjenek együttes és egységes kampányt a gyermekek testi fenyítésének teljes eltörlése érdekében minden tagállamban. A Közgyűlés elismeri, az Európa Tanács sikere, hogy a halálbüntetést eltörölték, ezért most arra szólítja fel a Szervezetet, hasonló módon tegyék Európát a lehető legrövidebb időn belül, a gyermekek számára testi fenyítés-mentessé.

8. Felhívjuk a Miniszteri Bizottságot, valamint az Európa Tanács érintett testületeit, hogy a fenti cél elérése érdekében, a tagállamokkal együttműködve, haladéktalanul dolgozzanak ki megfelelő intézkedéseket, beleértve a szükséges technikai segítségnyújtást is, különösen az alábbi területeken:

i. erősítsék meg a gyermekek, a velük együtt élők és velük foglalkozók, valamint a közvélemény tudatosságát abban a tekintetben, hogy tilos a testi fenytés, valamint a megalázó, embertelen és sértő bánásmód a gyermekekkel szemben;

ii. növeljék a gyermekek alapvető jogainak, különösen az emberi méltósághoz és a testi épséghez való joguknak az általános tudatosságát;

iii. népszerűsítsék a gyermeknevelés és a konfliktuskezelés pozitív és erőszakmentes formáit a leendő és a jelenlegi szülők, továbbá mindazon emberek között, akik a gyermekekkel törődnek, valamint a közvélemény számára, széles körben;

iv. biztosítsanak lehetőséget a gyermekeknek és a fiataloknak, hogy kifejthessék véleményüket és részt vegyenek olyan tevékenységek kidolgozásában és megvalósításában, amelyek eltörlik a testi fenytést;

v. győződjenek meg róla, hogy a szülők, különösen azok, akiknek a gyermeknevelésben problémáik adódnak, megfelelő tanácsot és támogatást kapnak;

vi. biztosítsanak hatékony és megfelelő védelmet azoknak a gyermekeknek, akik különösen sebezhetőek, ha ártalmas és megalázó büntetésben részesülnek, így a sérült, az intézetekben vagy büntető intézetekben élő gyermekeknek;

vii. tudatosítsák, hogy a gyermekek testi fenytése és a rájuk kirótt büntetések sértő és megalázó formái a házi vagy családi erőszak körébe tartoznak, és hogy a gyermekek elleni erőszakos büntetések megszüntetésének módszerei egyben a házi vagy családi erőszak eltörlésére is irányulnak.

9. Végezetül, a Közgyűlés felhívja a Miniszteri Bizottságot, hogy a tagállamokat szólítsa fel:

i. dolgozzanak ki alkalmas jogi szabályozást a gyermekek - különösen a családon belüli - testi fenytésének tilalmára;

ii. kísérjék figyelemmel a tiltás hatékonyságát, oly módon, hogy rendszeres vizsgálatokat folytatnak a gyermekek otthoni, iskolai és másutt az erőszakkal kapcsolatosan szerzett tapasztalatairól, valamint vizsgálják a gyermekvédelem hatékonyságát és a szülők tapasztalatait és hozzáállását a gyermekek elleni erőszak problémájához;

iii. biztosítsák az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó ítéletei és a Társadalmi Jogok Európai Bizottságának megállapításai teljes körű érvényesülését.

1 A közgyűlési vitát 2004. június 23-án tartották. (21. ülés) (Lásd: Doc.10199, a Szociális, Egészségügyi és Családügyi Bizottság jelentése, riportőr: Ms Bargholtz).

A Közgyűlés az ajánlás szövegét 2004. június 23-án fogadta el (21. ülés).